

PER UN MODEL FEDERAL DE FINANÇAMENT

La proposta del govern català sobre el nou sistema de finançament autonòmic ha de partir d'una primera constatació: és una proposta tan sòlida com ambiciosa. Els elements fonamentals de la proposta són els següents: la Generalitat, a través de la seva Agència Tributària, recaptarà els impostos pagats a Catalunya sobre els que tindrà capacitat normativa i responsabilitat fiscal; l'Estat i la Generalitat establiran els instruments de coordinació o consorciació que estimin adients entre l'Agència Tributària de Catalunya i l'Agència Estatal d'Administració Tributaria; una part del rendiment dels impostos cedits a Catalunya s'atribueix a l'Estat; s'arbitra la solidaritat entre les Comunitats Autònomes per tal que puguin prestar nivells de serveis similars si fan un esforç fiscal similar a través d'un mecanisme d'anivellament que no alterarà la posició de Catalunya en l'ordenació de rendes per càpita entre les Comunitats Autònomes abans de l'anivellament; l'aplicació d'aquest sistema no sols augmentarà la capacitat financera i suposarà uns majors ingressos per a la Generalitat sinó que anirà reduint el dèficit fiscal català equiparant-lo al de territoris de nivell de renda relativa similar en altres països de la Unió Europea; i, en un termini no superior a quinze anys, la capacitat de finançament per habitant de la Generalitat s'equipararà gradualment al rendiment dels sistemes forals de concert i conveni. La proposta també fa referència a la necessitat que la inversió pública de l'Estat a Catalunya es vagi aproximant al pes de l'aportació catalana al PIB espanyol i a la necessitat de compensar els costos diferencials i les insuficiències acumulades.

Aquesta proposta, ridículament desqualificada per CiU, haurà de vèncer resistències i greus incomprensions. Per explicar-la convé prendre com a punt de partida l'evidència que Catalunya necessita millorar significativament el seu finançament per garantir la nostra competitivitat i aprofitar el nostre potencial de creixement econòmic -que s'ha situat per sota de la mitjana espanyola en els darrers nou anys-, a través d'una adequada dotació de inversió pública estatal en infraestructures, per fer front als nostres dèficits socials (l'impacte de la immigració, l'existència de bosses de pobresa i exclusió -18,6% de la població segons les dades OCDE de l'any 2000, mentre l'any 1996 era el 14,3%-, el dèficit sanitari, la problemàtica de la dependència, i les noves necessitats educatives –

l'aplicació de la reforma i el repte de l'etapa 0-3 anys-), i per seguir mantenint la nostra solidaritat amb les Comunitats menys desenvolupades.

Cal, doncs, qualificar la proposta de sistema federal, transparent, just i solidari, és a dir, participat per les Comunitats Autònomes, que redueixi diferències, que ajudi més els que més ho necessiten, i que no penalitzi l'esforç fiscal i emprenedor dels que més aporten. Si es vol que Catalunya segueixi sent solidària s'ha de permetre que segueixi sent més competitiva. Per tant, el sistema que proposem no sols és bo per a Catalunya sinó que ho és també per a tota Espanya.

Miquel Iceta Llorens

Article publicat al diari Expansión el 29 d'abril de 2005